Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kymmenes jaosto)

14 päivänä syyskuuta 2016*

Ennakkoratkaisupyyntö — Kuluttajansuoja — Direktiivi 93/13/ETY — Kohtuuttomat ehdot — 1 artiklan 1 kohta — 2 artiklan b alakohta — Kuluttajan asema — Saatavan siirto luottosopimusten uudistamisella — Kiinteistövakuutta koskeva sopimus, jonka allekirjoittajat ovat yksityishenkilöitä, joilla ei ole ammatillisia yhteyksiä uutena velallisena olevaan kaupalliseen yhtiöön

Asiassa C-534/15,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Judecătoria Satu Mare (Satu Maren alioikeus, Romania) on esittänyt 30.9.2015 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 12.10.2015, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Pavel Dumitraș ja

Mioara Dumitraș

vastaan

BRD Groupe Société Générale – Sucursala Județeană Satu Mare,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kymmenes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja F. Biltgen sekä tuomarit A. Borg Barthet ja M. Berger (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Pavel Dumitraș ja Mioara Dumitraș, itse,

— Romanian hallitus, asiamiehinään R. Radu, A. Wellman ja L. Lițu,

— Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek ja J. Vláčil,

— Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan avvocato dello Stato F. Di Matteo,

— Euroopan komissio, asiamiehinään C. Gheorghiu ja D. Roussanov,

* Oikeudenkäyntikieli: romania.

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian perustellulla määräyksellä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 99 artiklan mukaisesti,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY (EYVL 1993, L 95, s. 29) 1 artiklan 1 kohdan ja 2 artiklan b alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Pavel Dumitraș ja Mioara Dumitraș ja toisaalta BRD Groupe Société Générale – Sucursala Județeană Satu Mare (BRD Groupe Société Généralen Satu Maren alueen sivuliike, jäljempänä BRD Groupe Société Générale) ja joka koskee kolmea luottosopimusta ja yhtä kiinteistövakuussopimusta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Direktiivin 93/13 kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”tehokkaampi kuluttajansuoja voidaan saavuttaa ottamalla käyttöön yhdenmukaiset kohtuuttomia ehtoja koskevat säännöt; näitä sääntöjä on sovellettava kaikkiin elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisiin sopimuksiin; tämän vuoksi tämän direktiivin ulkopuolelle jätetään erityisesti työsopimukset, perintöoikeuksia koskevat sopimukset, perhelainsäädännön oikeuksia koskevat sopimukset sekä yhtiöiden perustamista ja yhtiöjärjestystä koskevat sopimukset”.

4 Kyseisen direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on lähentää jäsenvaltioiden elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välillä tehtyjen sopimusten kohtuuttomia ehtoja koskevia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.”

5 Saman direktiivin 2 artiklassa määritellään käsitteet ”kuluttaja” ja ”elinkeinonharjoittaja” seuraavasti:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

– –

b) ’kuluttajalla’ jokaista luonnollista henkilöä, joka tämän direktiivin kattamia sopimuksia tehdessään ei harjoita ammatti- tai liiketoimintaa;

c) ’elinkeinonharjoittajalla’ jokaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tämän direktiivin kattamia sopimuksia tehdessään harjoittaa joko julkisen tai yksityisen alan ammatti- tai liiketoimintaa.”

6 Direktiivin 93/13 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Sopimusehtoa, josta ei ole erikseen neuvoteltu, pidetään kohtuuttomana, jos se hyvän tavan vastaisesti aiheuttaa kuluttajan vahingoksi huomattavan epätasapainon osapuolten sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välille.”

Romanian oikeus

Laki nro 193/2000

7 Direktiivi 93/13 on saatettu osaksi Romanian oikeusjärjestystä kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 10.11.2000 annetulla lailla nro 193/2000 (Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori), sellaisena kuin se on julkaistu uudelleen (Monitorul Oficial al României, I osa, nro 305, 18.4.2008).

8 Lain nro 193/2000 1 §:n 1–3 momentissa säädetään seuraavaa:

”(1) Minkä tahansa elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisen tavaroiden myyntiä tai palvelujen suorittamista koskevan sopimuksen sopimusehtojen on oltava selkeitä ja yksiselitteisiä ja niiden on oltava ymmärrettävissä ilman erityistietoja.

(2) Mikäli joidenkin sopimusehtojen tulkinnasta vallitsee epävarmuutta, niitä on tulkittava kuluttajan eduksi.

(3) Elinkeinonharjoittajat eivät saa ottaa kohtuuttomia sopimusehtoja kuluttajien kanssa tekemiinsä sopimuksiin.”

9 Lain nro 193/2000 2 §:n 1 ja 2 momentissa määritellään kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan käsitteet seuraavasti:

”(1) Kuluttajalla tarkoitetaan jokaista luonnollista henkilöä tai yhdistykseksi järjestäytyneiden luonnollisten henkilöiden ryhmää, joka tämän lain soveltamisalaan kuuluvien sopimusten yhteydessä ei harjoita liiketoimintaa, teollista toimintaa, tuotantotoimintaa, käsityöläisen ammattia eikä muuta ammattitoimintaa.

(2) Elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan jokaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tämän lain soveltamisalaan kuuluvia sopimuksia tehdessään harjoittaa liiketoimintaa, teollista toimintaa, tuotantotoimintaa, käsityöläisen ammattia tai muuta ammattitoimintaa, tai mitä tahansa muuta henkilöä, joka toimii samassa tarkoituksessa tällaisen henkilön nimissä ja lukuun.”

Siviililaki

10 Siviililain 1128 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Uudistaminen (novaatio) voi tapahtua kolmella tavalla:

1. jos velallinen sitoutuu velkojaansa kohtaan uuteen velkasuhteeseen, jolla korvataan aikaisempi velkasuhde, joka tällöin lakkaa

2. jos aikaisemman velallisen tilalle tulee uusi velallinen ja velkoja vapauttaa aikaisemman velallisen velkavastuusta

3. jos aikaisemman velkojan tilalle tulee uuden sitoumuksen perusteella uusi velkoja, johon nähden velallinen vapautuu velkavastuusta.”

11 Siviililain 1132 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Siirto, jolla velallinen osoittaa velkojalle uuden velallisen, joka sitoutuu vastuuseen velkojaa kohtaan, ei aikaansaa velkasuhteen uudistamista, jollei velkoja ole nimenomaisesti ilmoittanut aikoneensa vapauttaa vastuusta velallisensa, joka teki siirron.”

12 Siviililain 1135 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Kun velkasuhteen uudistaminen tapahtuu uuden velallisen tulemisella aikaisemman velallisen tilalle, saatavaan alun perin liittyneet etuoikeudet ja kiinnitysvakuudet eivät voi siirtyä rasittamaan uuden velallisen omaisuutta.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

13 Vuosien 2005 ja 2008 välisenä ajanjaksona BRD Groupe Société Générale luotonantajana ja SC Lanca SRL luotonottajana tekivät kolme luottosopimusta.

14 Pavel Dumitraş, joka oli Lancan liikkeenjohtaja ja ainoa yhtiömies, ja Mioara Dumitraş antoivat näihin sopimuksiin perustuneiden velvoitteiden vakuudeksi kiinnityssitoumuksen BRD Groupe Société Généralen hyväksi.

15 BRD Groupe Société Générale luotonantajana sekä SC Lanca Construcţii SRL luotonottajana ja Lanca kanssavelallisena tekivät 30.7.2009 kolme luottosopimusta, jotka numeroitiin 54/30.7.2009, 55/30.7.2009 ja 56/30.7.2009 ja jotka koskivat BRD Groupe Société Généralen ja Lancan välillä aikaisemmin tehtyjen luottosopimusten uudelleenrahoitusta ja maksuaikataulujen uudelleenjärjestelyä.

16 Samana päivänä tehtiin notaarin laatima numerolla 1017 vahvistettu asiakirja, jonka otsikko on ”sopimus myynnistä henkilöä koskevalla novaatiolla – täydellinen siirto” ja jolla siirtävä yhtiö Lanca osoitti Lanca Construcţii -yhtiön tulemaan tämän siirron ja velkojan suostumuksen perusteella uudeksi velalliseksi vastaamaan BRD Groupe Société Généralelle velvoitteista, jotka perustuvat BRD Groupe Société Généralen kanssa alun perin tehtyihin luottosopimuksiin.

17 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee myös ensinnäkin, ettei Pavel Dumitraş eikä myöskään Mioara Dumitraş ole Lanca Construcţiin liikkeenjohtaja, ja toiseksi, että he ovat kiinnitysvakuuden antajina sitoutuneet vastaamaan kyseiselle yhtiölle novaation perusteella syntyneestä velvoitteesta, ja kolmanneksi, että he ovat tässä tarkoituksessa allekirjoittaneet omissa nimissään kiinnitysvakuuden antajina 30.7.2009 tehdyt kolme luottosopimusta, ja neljänneksi, ettei Lanca ole jäänyt vastuuseen BRD Groupe Société Généralea kohtaan mistään alun perin tehtyihin luottosopimuksiin perustuvasta velvoitteesta.

18 Pavel ja Mioara Dumitraş nostivat ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa 6.12.2013 BRD Groupe Société Généralea vastaan kanteen, jossa vaadittiin toteamaan 30.7.2009 tehtyihin luottosopimuksiin sisältyvät eräät palkkioiden perimistä koskevat sopimusehdot mitättömiksi niiden kohtuuttomuuden vuoksi.

19 Pääasian oikeudenkäynnin aikana BRD Groupe Société Générale esitti kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevan väitteen, joka perustui siihen, että Pavel ja Mioara Dumitraş eivät olleet toimineet ammatti- tai liiketoimintaansa kuulumattomassa tarkoituksessa, joten he eivät voineet väittää olevansa lain nro 193/2000 2 §:ssä tarkoitettuja kuluttajia.

20 Tässä tilanteessa Judecătoria Satu Mare (Satu Maren alioikeus, Romania) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko direktiivin 93/13/ETY 2 artiklan b alakohtaa, siltä osin kuin siinä on kyse kuluttajan käsitteen määritelmästä, tulkittava siten, että siihen sisältyy, vai päinvastoin siten, että siinä jätetään tämän määritelmän ulkopuolelle luonnolliset henkilöt, jotka ovat takaajina allekirjoittaneet kaupallisen yhtiön toimintansa harjoittamista varten tekemään luottosopimukseen liittyviä lisäasiakirjoja ja liitännäissopimuksia (takaussopimukset ja kiinteistökiinnitykset), kun nämä luonnolliset henkilöt eivät millään tavoin liity kaupallisen yhtiön toimintaan eikä heidän menettelynsä tarkoitus liity heidän omaan elinkeinotoimintaansa, kun otetaan huomioon, että kantajat ovat luonnollisia henkilöitä, jotka olivat alun perin sitoutuneet takaukseen päävelallisen – oikeushenkilö, jossa ensimmäinen kantaja oli liikkeenjohtajana – luottosopimuksesta, joka oli tehty velkojana olevan vastaajan kanssa, mutta kyseistä sopimusta on myöhemmin muutettu ja alkuperäinen velallinen, jonka liikkeenjohtaja ensimmäinen kantaja oli, on vastaajana olevan velkojan suostumuksella uudistanut luottosopimuksen koskemaan toista velallista, jossa kummallakaan kantajalla ei ole liikkeenjohtajan asemaa, mutta kantajat ovat takaajina sitoutuneet uutena velallisena olevan oikeushenkilön hyväksi vastaamaan tämän uuden velallisen sopimusvelvoitteesta, jota uudistaminen (novaatio) on koskenut?

2) Onko direktiivin 93/13/ETY 1 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat vain tavaroiden ja palvelujen myyntiä koskevat elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien väliset sopimukset, vai sisältyvätkö tämän direktiivin soveltamisalaan myös kaupallisen yhtiön saamaa luottoa koskevan sopimuksen liitännäissopimukset (takaus), joiden tekijät ovat luonnollisia henkilöitä, jotka eivät millään tavoin liity kaupallisen yhtiön toimintaan, eikä heidän menettelynsä tarkoitus liity heidän omaan elinkeinotoimintaansa, kun otetaan huomioon, että kantajat ovat luonnollisia henkilöitä, jotka olivat alun perin sitoutuneet takaukseen päävelallisen – oikeushenkilö, jossa ensimmäinen kantaja oli liikkeenjohtajana – luottosopimuksesta, joka oli tehty velkojana olevan vastaajan kanssa, mutta kyseistä sopimusta on myöhemmin muutettu ja alkuperäinen velallinen, jonka liikkeenjohtaja ensimmäinen kantaja oli, on vastaajana olevan velkojan suostumuksella uudistanut luottosopimuksen koskemaan toista velallista, jossa kummallakaan kantajalla ei ole liikkeenjohtajan asemaa, mutta kantajat ovat takaajina sitoutuneet uutena velallisena olevan oikeushenkilön hyväksi vastaamaan tämän uuden velallisen sopimusvelvoitteesta, jota uudistaminen (novaatio) on koskenut?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

21 Jos ennakkoratkaisukysymykseen annettava vastaus on selvästi johdettavissa oikeuskäytännöstä, unionin tuomioistuin voi esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa päättää työjärjestyksensä 99 artiklan nojalla ratkaista asian perustellulla määräyksellä.

22 Kyseistä määräystä on sovellettava nyt käsiteltävän ennakkoratkaisupyynnön yhteydessä.

23 Kysymyksillään, jotka on syytä tutkia yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko direktiivin 93/13 1 artiklan 1 kohtaa ja 2 artiklan b alakohtaa tulkittava siten, että tätä direktiiviä voidaan soveltaa luonnollisten henkilöiden ja BRD Groupe Société Généralen kaltaisen luottolaitoksen välillä tehtyyn kiinteistövakuutta koskevaan sopimukseen, jonka tarkoituksena on vakuuden antaminen velvoitteista, joihin Lanca Construcțiin kaltainen kaupallinen yhtiö on luottosopimuksen puitteissa sitoutunut tätä rahoituslaitosta kohtaan, kun näillä luonnollisilla henkilöillä ei ole minkäänlaista ammatillista suhdetta tämän yhtiön kanssa mutta he ovat olleet kiinnitysvakuuden antajina kolmessa luottosopimuksessa, jotka oli aikaisemmin tehty tämän luottolaitoksen ja Lancan kaltaisen toisen kaupallisen yhtiön välillä, ja kun toinen näistä luonnollisista

henkilöistä on ollut liikkeenjohtajana ja ainoana yhtiömiehenä viimeksi mainitussa yhtiössä, joka on velkasuhteen uudistamisella (novaatio) siirtänyt velvoitteensa kohdistumaan uutena velallisena olevaan kaupalliseen yhtiöön Lanca Construcțiihin.

24 Heti aluksi on korostettava, että vastaus näihin kysymyksiin on selvästi johdettavissa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, erityisesti 19.11.2015 annetusta määräyksestä Tarcău (C-74/15, EU:C:2015:772).

25 Tältä osin on syytä muistuttaa, että direktiiviä 93/13 sovelletaan sen 1 artiklan 1 kohdasta ja 3 artiklan 1 kohdasta ilmenevin tavoin ”elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välillä tehtyjen sopimusten” ehtoihin, joista ”ei ole erikseen neuvoteltu” (määräys 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

26 Kuten direktiivin 93/13 johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan, kohtuuttomia ehtoja koskevia yhdenmukaisia sääntöjä on sovellettava ”kaikkiin sopimuksiin”, jotka on tehty elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan, sellaisina kuin ne on määritelty direktiivin 93/13 2 artiklan b ja c alakohdassa, välillä (määräys 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, 21 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

27 Sopimuksen kohde on siten merkityksetön direktiivin 93/13 soveltamisalan määrittämiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun direktiivin kymmenennessä perustelukappaleessa lueteltuja poikkeuksia (ks. määräys 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

28 Direktiivissä 93/13 määritellään ne sopimukset, joihin sitä sovelletaan, näin ollen sopimuskumppanien aseman perusteella sen mukaan, harjoittavatko ne sopimusta tehdessään ammatti- tai liiketoimintaa vai eivät (määräys 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, 23 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

29 Kyseinen arviointiperuste perustuu direktiivillä toteutetun suojajärjestelmän taustalla olevaan ajatukseen siitä, että kuluttaja on elinkeinonharjoittajaan nähden heikompi osapuoli sekä neuvotteluaseman että tietojen puolesta, mikä saa kuluttajan sitoutumaan elinkeinonharjoittajan ennakolta laatimiin sopimusehtoihin ilman, että hän voisi vaikuttaa niiden sisältöön (määräys 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

30 Tämä suoja on erityisen tärkeä, kun on kyse pankkilaitoksen ja kuluttajan välillä tehdystä vakuus- tai takaussopimuksesta. Tällainen sopimus perustuu henkilökohtaiseen vakuus- tai takaussitoumukseen kolmannen sopimuksella ottaman velan maksamiseksi. Tämä sitoumus aiheuttaa siihen suostuneelle raskaita velvoitteita, jotka rasittavat tämän omaa omaisuutta taloudellisella riskillä, jota on usein vaikea mitata (määräys 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, 25 kohta).

31 Siitä, voidaanko luonnollista henkilöä, joka sitoutuu antamaan vakuuden kaupallisen yhtiön velvoitteista pankkilaitokseen nähden luottosopimuksen puitteissa, pitää direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettuna kuluttajana, on todettava, että tällainen takaus- tai vakuussopimus on, vaikka sitä voidaan kohteensa puolesta kuvailla pääsopimukseen, jolla on otettu velka, jota koskeva vakuus sillä on annettu, nähden liitännäiseksi sopimukseksi (ks. vastaavasti tuomio 17.3.1998, Dietzinger, C-45/96, EU:C:1998:111, 18 kohta), sopimuspuolten näkökannalta erillinen sopimus, koska se on tehty muiden henkilöiden kuin pääsopimuksen sopimuspuolten välillä. Vakuus- tai takaussopimuksen sopimuspuolten osalta on siis arvioitava, missä ominaisuudessa he ovat toimineet (määräys 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, 26 kohta).

32 Tältä osin on muistettava, että direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu kuluttajan käsite on objektiivinen. Sitä on arvioitava toiminnallisen arviointiperusteen perusteella, eli on arvioitava, perustuuko kyseessä oleva sopimussuhde muuhun kuin ammatti- ja liiketoimintaan (ks. määräys 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

33 Kansallisen tuomioistuimen, jonka käsiteltävänä on sellaista sopimusta koskeva oikeusriita, joka voi kuulua kyseisen direktiivin soveltamisalaan, on tarkistettava kaikkien asiaan liittyvien seikkojen ja todisteiden perusteella, voidaanko kyseessä olevaa sopimuspuolta luonnehtia mainitussa direktiivissä tarkoitetuksi kuluttajaksi (määräys 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Kun kyse on luonnollisesta henkilöstä, joka antaa vakuuden kaupallisen yhtiön velvoitteiden täyttämiseksi, kansallisen tuomioistuimen on siten tutkittava, onko tämä henkilö toiminut ammatti- ja liiketoimintansa puitteissa tai kyseiseen yritykseen liittyvien toiminnallisten yhteyksiensä perusteella, joihin kuuluvat esimerkiksi yrityksen johtaminen tai merkittävä osuus sen yhtiöosuuksista, vai onko hän toiminut yksityisistä syistä (määräys 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, 29 kohta).

35 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen käytössä olevan asiakirja-aineiston asiakirjoista ilmenee, että kun vuosien 2005 ja 2008 välisenä ajanjaksona tehtiin kolme luottosopimusta, joissa BRD Groupe Société Générale oli luotonantajana ja Lanca luotonottajana, näihin sopimuksiin liittyneen kiinnitysvakuuden antajana toiminut Pavel Dumitraş oli viimeksi mainitun kaupallisen yhtiön liikkeenjohtaja ja ainoa yhtiömies.

36 Jollei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tarkistettaviksi kuuluvista seikoista muuta johdu, näin ollen on ilmeistä, että näitä sopimuksia tehtäessä Pavel Dumitraş on toiminut hänen ja Lancan välisten toiminnallisten yhteyksien perusteella eikä häntä siten voida tältä osin pitää direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettuna kuluttajana.

37 Asiakirja-aineistoon kuuluvista asiakirjoista ilmenee myös yhtäältä, että Lanca Construcţii teki 30.7.2009 BRD Groupe Société Généralen kanssa kolme luottosopimusta, jotka koskivat Lancan vuosien 2005 ja 2008 välisenä ajanjaksona tekemien kolmen luottosopimuksen uudelleenrahoitusta ja maksuaikataulun uudelleenjärjestelyä. Toisaalta Lanca Construcţii tuli samana päivänä velkasuhteen uudistamisen (novaatio) perusteella Lancan tilalle velalliseksi niissä sopimusvelvoitteissa, joihin Lanca oli sitoutunut BRD Groupe Société Généralea kohtaan. Tämän novaation vaikutuksesta Lanca ei jäänyt vastuuseen BRD Groupe Société Généralea kohtaan mistään alun perin tehtyihin luottosopimuksiin perustuvasta velvoitteesta.

38 Lisäksi on kiistatonta, ettei Pavel Dumitraş eikä Mioara Dumitraş ole ollut Lanca Construcţiin liikkeenjohtajan asemassa ja että he ovat kiinnitysvakuuden antajina sitoutuneet vastuuseen Lanca Construcţiille novaation perusteella syntyneestä velvoitteesta. Ennakkoratkaisupyynnöstä ei myöskään ilmene, että pääasian kantajat olisivat omistaneet merkittävän osan kyseisen yhtiön yhtiöosuuksista.

39 Jollei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tarkistettaviksi kuuluvista seikoista muuta johdu, näin ollen on ilmeistä, että luottosopimuksia ja kiinteistövakuussopimuksia tehtäessä 30.7.2009 Pavel ja Mioara Dumitraş eivät ole toimineet sellaisten toiminnallisten yhteyksien perusteella, joita heillä olisi ollut Lanca Construcţiin kanssa. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä myös, ovatko Pavel ja Mioara Dumitraş tälle yhtiölle kiinnitysvakuuden antaessaan toimineet heidän ammatti- tai liiketoimintaansa kuuluvassa tarkoituksessa ja, jos näin ei ole, tehtävä kaikki tästä aiheutuvat johtopäätökset, joilla on merkitystä sille, onko heitä mahdollisesti pidettävä direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettuina kuluttajina. Asia olisi näin erityisesti siinä tapauksessa, että Pavel Dumitraş olisi kiinnitysvakuuden antaessaan toiminut hänen ja Lancan välisten toiminnallisten yhteyksien vuoksi, ja tämän seikan tarkistaminen on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä.

40 Esitettyihin kysymyksiin on sen vuoksi vastattava, että direktiivin 93/13 1 artiklan 1 kohtaa ja 2 artiklan b alakohtaa on tulkittava siten, että kyseistä direktiiviä voidaan soveltaa luonnollisten henkilöiden ja luottolaitoksen väliseen kiinteistökiinnitys- tai takaussopimukseen, joka on tehty sellaisten velvoitteiden takaamiseksi, joihin kaupallinen yhtiö on sitoutunut luottolaitokseen nähden luottosopimuksen puitteissa, kun kyseiset luonnolliset henkilöt ovat toimineet heidän ammatti- ja liiketoimintaansa kuulumattomassa tarkoituksessa eikä heillä ole toiminnallista yhteyttä mainittuun yhtiöön, ja tämän seikan tarkistaminen on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä.

Oikeudenkäyntikulut

41 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kymmenes jaosto) on määrännyt seuraavaa:

Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 1 artiklan 1 kohtaa ja 2 artiklan b alakohtaa on tulkittava siten, että kyseistä direktiiviä voidaan soveltaa luonnollisten henkilöiden ja luottolaitoksen väliseen kiinteistökiinnityssopimukseen, joka on tehty sellaisten velvoitteiden takaamiseksi, joihin kaupallinen yhtiö on sitoutunut luottolaitokseen nähden luottosopimuksen puitteissa, kun kyseiset luonnolliset henkilöt ovat toimineet heidän ammatti- ja liiketoimintaansa kuulumattomassa tarkoituksessa eikä heillä ole toiminnallista yhteyttä mainittuun yhtiöön, ja tämän seikan tarkistaminen on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä.

Allekirjoitukset